

Sygn. akt INs 261/14

POSTANOWIENIE

Dnia 22 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Jerzy Habaj

Protokolant: Anna Ogrodnik

po rozpoznaniu w dniu 22 października 2014 r. w Świdnicy

na rozprawie

sprawy z wniosku **Komitetu Wyborczego Wyborców (...) z siedzibą w K.**

przy udziale **P. R.(...)T.(...)**

(...)

o nakazanie sprostowania, zobowiązanie, zasądzenie oraz nakazanie wpłacenia kwoty pieniężnej na rzecz organizacji pożytku publicznego.

postanawia:

I. oddalić wniosek;

II. zasądzić od wnioskodawcy na rzecz uczestnika kwotę 560,59 zł tytułem

zwrotu kosztów postępowania.

Sygn akt I Ns 261/14

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 17 października 2014 roku, działając w oparciu o art. 111 § 1 Kodeksu Wyborczego, pełnomocnik wyborczy Komitetu Wyborczego (...) z siedzibą w K.wniósł przeciwko uczestnikowi postępowania P. G.o:

1. zobowiązanie R.(...) P. T.Gazeta (...)wydawanego przez Stowarzyszenie Komitet (...)do usunięcia skutków naruszenia dóbr osobistych wnioskodawcy poprzez opublikowanie na pierwszej stronie T.Gazeta (...)oświadczenia o następującej treści:

„Jako R.(...) T.(...)oświadczam, że podałem nieprawdziwą informację w nr (...)jakoby publikowane listy kandydatów na radnych Rady Miejskiej w N., R.Gminy N., Rady Miasta i Gminy R.oraz R.Powiatu (...)miały charakter ostateczny, albowiem pominięte zostały osoby będące kandydatami na radnych Rady Gminy R.Komitetu Wyborczego Wyborców „(...)”

2. zobowiązanie R.(...) P. T.Gazeta (...)wydawanego przez Stowarzyszenie Komitet (...)do usunięcia skutków naruszenia dóbr osobistych wnioskodawcy poprzez ponowne opublikowanie w T.Gazeta (...)listy wszystkich kandydatów na radnych Rady Miejskiej w N., Rady Gminy N., Rady Miasta i Gminy R.oraz Rady Powiatu (...)włącznie z kandydatami na radnych Rady Gminy R.Komitetu Wyborczego Wyborców (...)

3. zasądzenie od uczestnika postępowania na rzecz KWW (...) kwoty 10.000 zł tytułem kosztów przygotowawczych do kampanii wyborczej i związanymi z prowadzeniem procesu w trybie wyborczym oraz tytułem zadośćuczynienia za podanie nieprawdziwych informacji w nr (...) Gazety (...) i wprowadzenie w błąd wyborców co do nie kandydowania do Rady Gminy R. kandydatów z KWW (...), jak również wprowadzenie w błąd wyborców co do nie kandydowania B. M. na burmistrza, ponieważ komitet wyborczy wyborców, który nie zarejestrował list kandydatów na radnych w ponad połowie okręgów wyborczych nie ma prawa zgłaszać kandydata na burmistrza, a informacji zamieszczonej w nr (...) Gazety (...) jasno wynika, że B. M. nie może ubiegać się o stanowisko burmistrza Miasta i Gminy R.;

4. zasądzenie od uczestnika postępowania na rzecz wskazanej przez wnioskodawcę organizacji pożytku publicznego kwoty 10.000 zł

W uzasadnieniu swojego żądania wnioskodawca wskazał, iż w nr (...) T. Gazeta (...) ukazał się tekst zatytułowany „(...) w treści którego wskazano, iż „dziennikarze Gazety (...) dotarli do ostatecznych list kandydatów na radnych Rady Miejskiej w N., Rady Gminy N., Rady Miasta i Gminy R. oraz Rady Powiatu (...)”. Dalsze stwierdzenia: (...) R., przedłużyły termin (...). (...) w J., gdzie w okręgu nr (...) startuje tylko (...), czyli B. T.. Podobna sytuacja jest w Gminie R., (...) J. G.” oraz pierwsze zdanie „To (...) wskazują w ocenie wnioskodawcy w sposób niezbity, iż przedstawione pod tekstem informacje o komitetach wyborczych wyborców oraz kandydatach na radnych Rady Miejskiej w N., Rady Gminy N., Rady Miasta i Gminy R. oraz Rady Powiatu (...) mają charakter pełnych i ostatecznych list.

Wnioskodawca wskazał, iż w oparciu o ustawę z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe R. (...) odpowiada za rzetelność i prawdziwość materiałów publikowanych w gazecie. Nadto obowiązek zachowania należytej staranności obarcza R. Naczelnego, zatem każdy tekst winien zostać zweryfikowany, w szczególności gdy ma on charakter przedstawiania informacji uzyskiwanych od organów wyborczych oraz organów samorządowych. Publikując przedmiotowy tekst, z pominięciem kandydatów na radnych Rady Gminy R. z KWW (...) uczestnik postępowania dopuścił się – w ocenie wnioskodawcy – manipulacji treścią, wpływając w sposób świadomy na czytelników, będących wyborcami. Ustalenie wszystkich list kandydatów na radnych nie stanowi dla tak doświadczonego dziennikarza większego wyzwania, w szczególności gdy sam tytuł Gazeta (...) ukazuje się od 1990 r. Komentarz oraz tytuł tekstu wyraźnie wskazuje na działanie z premedytacją w celu pominięcia kandydatów na radnych Rady Gminy R..

Wnioskodawca wskazał również, że uczestnik postępowania wskazując na okoliczność, „(...) w Gminie R., (...) J. G. (...)” pomijając fakt, iż KWW (...) dokonał zgłoszenia swych kandydatów na radnych Gminy R., popełnił kolejną manipulację wprowadzając w błąd wyborców, iż jedynym kandydatem jest J. G.. Podniósł, że zamieszczając ostateczną listę kandydatów na radnych, pomijając KWW „(...) uczestnik postępowania wprowadził w błąd wyborców także co do kandydowania z ramienia (...) (...) B. M. na burmistrza, ponieważ komitet wyborczy wyborców, który nie zarejestrował list kandydatów na radnych w ponad połowie okręgów wyborczych nie ma prawa zgłaszać kandydata na burmistrza. Zatem z informacji zamieszczonej w gazecie w ocenie wnioskodawcy jasno ma wynikać, że B. M. nie może ubiegać się o stanowisko burmistrza Miasta i Gminy R..

Ponadto wnioskodawca podniósł, iż charakter informacji przedstawianych w nr (...) Gazety (...) ma dla niego kolosalne znaczenia, a pominięcie na publikowanych listach kandydatów na radnych KWW „(...) stanowi działanie na jego szkodę. Nadto wnioskodawca musi ponieść koszty prostowania w trakcie spotkań wyborczych informacji zawartych w gazecie, a biorąc pod uwagę jej nakład w ilości 4.400 egzemplarzy zasięg publikowanych informacji jest szeroki. Nadto z uwagi na zaufanie wyborców do mediów, a w szczególności tych lokalnych, kandydaci na radnych KWW (...) stali się niewiarygodni w oczach wyborców, skoro publikowana przez uczestnika postępowania lista ma charakter „ostateczny”. Uczestnik postępowania zatem mając świadomość wpływu na społeczność lokalną dokonał manipulacji informacją, wywołując konkretną szkodę u wnioskodawcy, zmuszając go do poniesienia zwiększonych nakładów pracy oraz finansowych na przeprowadzenie kampanii prostującej nieprawdziwe informacje w nr (...) Gazety (...). Mając również na uwadze okoliczność dezinformacji jakiej dopuścił się uczestnik postępowania, a w szczególności w kontekście obowiązku przedstawiania zgromadzonych materiałów w sposób rzetelny i uczciwy, uznać należy, iż

w sposób istotny naruszył on dobra osobiste wnioskodawcy, co uzasadnia wniosek o zasądzenie stosownej kwoty zadośćuczynienia.

Uczestnik postępowania P. G. na rozprawie w dniu 22 października 2014 roku wniósł o oddalenie wniosku oraz zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów postępowania, w tym zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych i zwrotu kosztów dojazdu do Sądu pełnomocnika uczestnika postępowania na trasie W. – Ś. – W. w kwocie 108,65 zł oraz zwrotu kosztów dojazdu do Sądu uczestnika postępowania na trasie N. – Ś. – N..

W uzasadnieniu odpowiedzi na wniosek przyznał, iż w treści publikacji pt „Znamy (...)” , pod którą wymieniona została lista kandydatów na radnych zabrakło kandydatów KWW (...)Przyczyną tego stanu rzeczy był zwyczajny błąd redakcyjny, nieszczęśliwy zbieg okoliczności przy kopiowaniu danych z oficjalnego dokumentu. Jednakże ten błąd podlega sprostowaniu w trybie art. 31 a ust. 1 ustawy Prawo prasowe. Podniósł także, iż brak było celowości w działaniu uczestnika postępowania, który o swoim niedopatrzeniu został poinformowany przez wnioskodawcę w dniu 16.10.2014 r., tj. w dniu wydania i sprzedaży numeru (...)Wtedy też uczestnik postępowania zapewnił wnioskodawcę, że w możliwie szybkim terminie, tzn. w następnym numerze gazety sprostuje niepełną informację i opublikuje pełną listę kandydatów. Wskazał, że nie można zgodzić się z wnioskodawcą, że pominięcie na liście KWW „(...)było manipulacją treścią i miało zostać wykonane z premedytacją. Był to zwykły „chochlik drukarski”, który uczestnik poprawi w tym numerze tygodnika.

Ponadto uczestnik postępowania wskazał, że niniejsza sprawa nie może toczyć się w trybie wyborczym albowiem nie zostały spełnione przesłanki z art. 111 Kodeksu wyborczego. Ponadto zarzucił, że warunkiem dochodzenia wskazanych wyżej roszczeń w trybie wyborczym jest zatem rozpowszechnienie nieprawdziwych informacji za pomocą materiałów wyborczych, a tekst zatytułowany „Znamy (...)” stanowiący wstęp do podanej pod tekstem listy kandydatów na radnych nie stanowi materiału wyborczego, ani też wypowiedzi w ramach prowadzonej agitacji wyborczej, ponadto nie jest informacją nieprawdziwą. Wskazał także, iż kwestionowana publikacja została zamieszczona dobrowolnie i nieodpłatnie przez uczestnika postępowania. Żaden Komitet Wyborczy nie poniósł kosztów przygotowywania tej publikacji. Opublikowanie wykazu kandydatów na radnych było dobrowolną inicjatywą R.(...)T.Gazety (...). Sporna publikacja ograniczała się do wskazania, że poniżej przedstawiona została lista radnych, a następnie lista kandydatów została przedstawiona, co nie stanowi jakiegokolwiek sugestii dla wyborców do głosowania. W świetle powyższego – w ocenie uczestnika postępowania – nie sposób twierdzić, aby podanie niepełnej listy kandydatów miało stanowić jakąkolwiek agitację wyborczą i wpływać na wybór kandydatów wymienionych na liście. Uczestnik postępowania podniósł także, że publikacja „Znamy (...)” nie stanowi nieprawdziwej informacji w rozumieniu przepisu art. 111 kodeksu wyborczego, gdyż informacje zawierają dane istotne w procesie komunikacji interpersonalnej, a po drugie – ich celem jest wywołanie u ich odbiorcy określonych reakcji, powstanie określonych ocen itp. W tym przypadku podane w publikacji informacje nie mają na celu wywołania reakcji u odbiorcy, ani spowodowania u niego oceny tych informacji. Wskazał także, iż na podstawie przepisu art. 111 Kodeksu wyborczego wnioskodawcy nie przysługują żądania objęte wnioskiem. Katalog żądań określony w art. 111 § 1 ma charakter zamknięty. Roszczenie o zwrot kosztów przygotowawczych kampanii wyborczej i zadośćuczynienia na rzecz KWW (...)nie zostało w ogóle przewidziane w roszczeniach wynikających z art. 111, analogicznie – w przepisie tym nie zostało przewidziane żądanie usunięcia naruszenia prawa zawarte w punkcie 1 i 2 wniosku. Wskazał także, iż nie można zgodzić się z twierdzeniami wniosku, że publikacja uczestnika miała stanowić manipulację i powodować przekonanie u odbiorców, że B. M.(kandydat KWW(...))na burmistrza) nie może ubiegać się o stanowisko burmistrza Miasta i Gminy R.. Takich wniosków nie da się wysnuć z samego braku nazwisk kandydatów KWW(...))na liście kandydatów, ani ze wstępu zatytułowanego „Znamy (...)”. Zwracam bowiem z całą mocą uwagę, że w tym samym numerze tygodnika (nr (...))- przyp. MT) na stronie (...) zawarty został artykuł pt. „Ś.wsparł M.". W artykule tym wprost wskazano, że Pan B. M.kandyduje na burmistrza i w walce o fotel z pomocą przybył mu Pan B. Ś. (1). Materiał ten dalej relacjonował przebieg spotkania z wyborcami, by zakończyć się bardzo pochlebny dla tego kandydata przytoczeniem wypowiedzi B. Ś. (2), że „W waszej gminie (...). Bez wątplenia B.(B. M.- przyp. MT) jest takim człowiekiem”. Publikowanie w tym samym numerze tak pozytywnego artykułu na temat kandydata na burmistrza z KWW (...)z całą pewnością dało czytelnikom wyraźny przekaz, że osoba ta kandyduje w wyborach na burmistrza, niezależnie od tego, że omyłkowo nie wskazano listy kandydatów na radnych

z tego KWW. Czytelnicy nie zostali zatem wprowadzenia w błąd co do nie kandydowania reprezentanta KWW (...)na burmistrza.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 8 września 2014 roku Ł. Z.jako pełnomocnik komitetu wyborczego złożył zawiadomienie o utworzeniu komitetu wyborczego wyborców zamierzającego zgłosić kandydatów na radnych gminy w gminie R.w wyborach zarządzonych na dzień 16 listopada 2014 roku. W zawiadomieniu jako nazwę komitetu wyborczego wskazano Komitet Wyborczy Wyborców „(...)a jako pełnomocnika wyborczego tego komitetu Ł. Z..

Dowód:

- potwierdzenie zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego wyborców – k.
- postanowienie Komisarza Wyborczego w W. z dnia 8 września 2014 roku – k.

Następnie Komitet Wyborczy Wyborców (...)dokonał w Miejskiej Komisji Wyborczej w R.zgłoszenia kandydatów na radnych. Na podstawie tych zgłoszeń zarejestrowano kandydatów powyższego komitetu wyborczego w:

- okręgu wyborczym nr(...): w osobie T. S.;
- okręgu wyborczym nr(...): w osobie R. K.;
- okręgu wyborczym nr (...): w osobie M. Ś.;
- okręgu wyborczym nr (...): w osobie K. J.;
- okręgu wyborczym nr (...): w osobie M. Z.;
- okręgu wyborczym nr (...): w osobie I. M.;
- okręgu wyborczym nr (...): w osobie J. O.;
- okręgu wyborczym nr (...): w osobie D. Z.;
- okręgu wyborczym nr (...): w osobie J. P..

Komitet Wyborczy Wyborców „(...)dokonał w Miejskiej Komisji Wyborczej w R.także zgłoszenia kandydata na burmistrza.

Dowód:

- potwierdzenie zgłoszenia do rejestracji kandydata na wójta, burmistrza, prezydenta miasta – k.
- protokoły rejestracji list kandydatów na radnych – k.

P. G.jest redaktorem(...) Gazety (...).

Bezsporne

W numerze (...)Gazety (...)na stronie (...) opublikowano oświadczenie B. M.jako kandydata na burmistrza miasta i gminy R.skierowane do J. B.jako burmistrza R.. Następnie w numerze (...)Gazety (...)na stronie (...)opublikowano zapowiedź przyjazdu do R.byłego szefa (...)(...)B. Ś. (2). W zapowiedzi wskazano, iż osoba ta przyjedzie na zaproszenie B. M., który chce zastąpić J. B.na stanowisku Burmistrza.

W dniu 16 października 2014 roku w nr (...)Gazety (...)ukazał się artykuł zatytułowany „Znamy (...) o następującej treści:

„ W niektórych (...) (...)– pisze P. G..

To już pewne! Dziennikarze Gazety (...)dotarli do ostatecznych list kandydatów na radnych Rady Miejskiej w N., Rady Gminy N., Rady Miasta i Gminy R.oraz Rady Powiatu (...). (...)R., (...). (...)w J., gdzie(...)nr (...)startuje (...)B. T.. Podobna sytuacja jest w Gminie R., gdzie (...) J. G.”.

Po powyższym wstępie na stronie(...)gazety zamieszczono wykaz kandydatów na radnych Rady Miasta N.w 21 okręgach wyborczych, na radnych Rady Gminy N.w 15 okręgach wyborczych, natomiast na stronie wykaz kandydatów na radnych Rady Miasta i Gminy R.w 21 okręgach wyborczych oraz na radnych Rady Powiatu (...)w okręgach wyborczych nr (...)i (...). Wśród kandydatów na Radnych Rady Miasta i Gminy R.nie wskazano w ogóle kandydatów zgłoszonych przez Komitet Wyborczy Wyborców(...)

Dowód:

- kopia Gazety (...)nr (...)– k. 57

- wydruki stron Gazety (...) - k. 55 – 56

W numerze (...)Gazety (...), który ma ukazać się w dniu 23 października 2014 roku, ma zostać umieszczona lista kandydatów na radnych m.in. w R.uwzględniająca także kandydatów Komitetu Wyborczego Wyborców (...)

Dowód:

- wydruk strony Gazety (...)nr (...)– k. 56

Ustaień faktycznych dokonano na podstawie niekwestionowanych przez strony dowodów. Pominięto dowód z przesłuchania stron, gdyż wszystkie okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia ustalono na podstawie pozostałych dowodów.

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z art. 111 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2011 r. Nr 21, poz. 112 z późn. zm.), jeżeli rozpowszechnianie, w tym również w prasie w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe, materiały wyborcze w szczególności plakaty, ulotki, hasła, a także wypowiedzi lub inne formy agitacji wyborczej, zawierają informacje nieprawdziwe, kandydat lub pełnomocnik wyborczy zainteresowanego komitetu wyborczego ma prawo wnieść do Sądu Okręgowego wnioski o wydanie orzeczenia:

- zakazu rozpowszechniania takich informacji,

- przepadku materiałów wyborczych zawierających takie informacje,

- nakazanie sprostowania takich informacji,

- nakazania publikacji odpowiedzi na stwierdzenia naruszające dobra osobiste,

- nakazania przeproszenia osoby, której dobra osobiste zostały naruszone,

- nakazania uczestnikowi postępowania wypłacenia kwoty do 100.000 zł na rzecz organizacji pożytku publicznego.

Powyższe wyliczenie żądań z jakimi wnioskodawca może występować w trybie powołanego art. 111 ma charakter wyczerpujący. W związku z tym nie może on formułować w toku takiego postępowania innych żądań.

Materiałem wyborczym jest każdy pochodzący od komitetu wyborczego upubliczniony i utrwalony przekaz informacji mający związek z zarządzonymi wyborami (art. 109 § 1 kodeksu wyborczego). Pojęcie materiałów wyborczych określone jest w sposób niewyczerpujący. Należą do nich także tzw. billboardy oraz wszelkie napisy, informacje, komunikaty, apele. Chodzi tu o tego rodzaju wypowiedzi, które mają charakter agitacji wyborczej, a więc są umieszczane z uwagi na trwającą kampanię wyborczą i pozostają w związku z aktem wyboru, czy też umieszczane są w celu wpływu na wynik głosowania. Należy wskazać, iż każda wypowiedź na temat osoby kandydującej, tylko z uwagi na fakt, że trwa kampania wyborcza, nie uzyskuje przymiotu materiału wyborczego. Za materiał wyborczy w rozumieniu tego przepisu należy uznać nie tylko wypowiedzi osób zaangażowanych w kampanię wyborczą, ale również wszelkie publikacje prasowe mogące mieć wpływ na wynik wyborów. Jednakże publikacje te muszą być formą agitacji prowadzonej w ramach kampanii wyborczej.

Zgodnie z art. 105 § 1 i 2 kodeksu wyborczego agitacją wyborczą jest publiczne nakłanianie lub zachęcanie, do głosowania w określony sposób lub do głosowania na kandydata określonego komitetu wyborczego; agitację wyborczą można prowadzić od dnia przyjęcia przez właściwy organ zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego na zasadach, w formach i w miejscach, określonych przepisami kodeksu.

Agitacja wyborcza jest więc działalnością propagandową, przedsięwzięciem w celu przekonywania, zjednywania zwolenników dla określonej sprawy, bądź wynikającą z chęci zdyskredytowania przeciwników. Jeżeli w wyniku tak prowadzonej akcji podane zostaną, także w publikacjach prasowych, nieprawdziwe fakty odnoszące się bądź do programu wyborczego, bądź do osoby kandydata, mogące zdyskwalifikować go w oczach wyborców i temu służące, to takie zachowania wymagają ingerencji w trybie przepisów prawa wyborczego.

Należy wskazać, iż w kodeksie wyborczym chodzi nie tylko o materiały wyborcze w ujęciu art. 109 § 1 i 2 tego kodeksu, czyli pochodzące od komitetu wyborczego i przezeń sygnowane. Budowa zdaniowa przepisu świadczy o tym, że mogą tutaj wchodzić w grę materiały wyborcze w szczególności plakaty, ulotki i hasła (z uwagi na użycie sformułowania „w szczególności” katalog jest tylko przykładowy), a także wypowiedzi lub inne formy prowadzonej agitacji wyborczej (brak katalogu choćby przykładowego, chodzi tylko o to, by była to forma agitacji wyborczej). W tym drugim wypadku nie musi więc chodzić o materiały pochodzące od komitetu wyborczego. Zaznaczenia wymaga również, iż z uwagi na użycie w omawianym przepisie sformułowania „również w prasie” obejmuje on swoim działaniem rozpowszechnianie materiałów wyborczych, a także wypowiedzi lub innych form prowadzonej agitacji wyborczej zawierających nieprawdziwe informacje nie tylko w prasie również na innych polach komunikacji społecznej. Za przedstawionym wyżej rozumieniem przepisu art. 111 § 1 Kodeksu wyborczego przemawia nadto wykładnia celowościowa. Gdyby, bowiem w trybie wyborczym dopuszczalne było rozpoznawanie jedynie spraw dotyczących materiałów wyborczych wyraźnie oznaczonych przez komitety wyborcze, byłoby to swego rodzaju zachętą do łamania ustawy. Premiowane byłyby komitety, które celem uniknięcia rygorów odpowiedzialności wynikającej z szybkiego trybu wyborczego, do prowadzenia agitacji wyborczej posługiwały się podmiotami trzecimi, formalnie z nimi nie związanymi. Prowadziłoby to, z kolei do pozbawienia konkurentów możliwości skorzystania z szybkiej ochrony prawnej, co ma znaczenie w okresie bezpośrednio poprzedzającym wybory i ciszę wyborczą, kiedy standardowe środki ochrony prawnej przewidziane w Kodeksie cywilnym byłyby nieskuteczne, właśnie z uwagi na ów krótki czas pozostający do dnia głosowania. Jeżeli, zatem ratio legis przepisu art. 111 § 1 Kodeksu wyborczego polega na dążeniu do zapobieżenia zniekształceniu wyniku wyborów przez rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji, zaprezentowana wyżej wykładnia w pełni koresponduje z tym postulatem.

Wypowiedzi lub inne formy agitacji wyborczej mogły więc pochodzić od kogokolwiek, niekoniecznie od komitetu wyborczego, byle tylko dały się zakwalifikować jako agitacja wyborcza.

Postępowanie w sprawach z art. 111 kodeksu wyborczego toczy się w oparciu o przepisy kodeksu postępowania cywilnego, w świetle których postępowanie ma charakter kontradyktoryjny, a to oznacza, że sąd nie przeprowadza dowodów z urzędu. Na skarżącym ciąży zatem obowiązek udowodnienia zasadności swojego żądania, a na uczestniku ewentualne wykazanie, że sformułowane przez niego wypowiedzi zawierają informacje prawdziwe. Artykuł 111 kodeksu wyborczego dotyczy tylko faktów podawanych w materiałach odnoszących się do kampanii wyborczej, w nie

wniosków, czy ocen opartych na faktach, tylko bowiem fakt ma charakter obiektywny. Natomiast każda ocena jest subiektywna, w zależności od punktu widzenia osoby dokonującej oceny.

Poczynione uwagi dotyczące interpretacji przepisu art. 111 § 1 Kodeksu wyborczego w połączeniu z okolicznościami faktycznymi rozpoznawanej sprawy nakazywały oddalenie wniosku.

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż wnioskodawca w powołanym trybie może żądać orzeczenia tylko w sposób wskazany w art. 111 § 1. W związku z tym żądanie sformułowane w punkcie 3 wniosku podlegało oddaleniu, gdyż możliwość orzekania w taki sposób, tj. zasądzenia od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawcy dochodzonej kwoty tytułem „kosztów przygotowawczych do kampanii wyborczej i związanych z prowadzeniem procesu w trybie wyborczym oraz tytułem zadośćuczynienia za podanie nieprawdziwych informacji” nie została przewidziana w powołanym przepisie.

Podobnie należy odnieść się do żądań sformułowanych w punktach 1 i 2 wniosku. Wnioskodawca żąda bowiem zobowiązania uczestnika postępowania do usunięcia skutków naruszenia dóbr osobistych przez opublikowanie oświadczeń o treściach wskazanych w tych punktach.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, iż wnioskodawca jako podstawę prawną swoich żądań wskazał art. 111 § 1 kodeksu wyborczego.

Przepis art. 111 § 1 odnośnie ochrony dóbr osobistych przewiduje tylko możliwość nakazania publikacji odpowiedzi na stwierdzenia naruszające dobra osobiste oraz nakazania przeproszenia osoby, której dobra osobiste zostały naruszone.

Odnośnie pierwszego żądania to stwarza ono dla wnioskodawcy jedynie możliwość domagania się opublikowania odpowiedzi na stwierdzenia naruszające dobra osobiste. Podstawową przesłanką zastosowania tej normy jest zatem stwierdzenie, czy zostały naruszone takiego dobra. W niniejszej sprawie wnioskodawcą jest Komitet Wyborczy Wyborców. W ocenie Sądu, w przypadku takiego podmiotu, który nie jest ani osobą prawną, ani jednostką organizacyjną, której przepis prawa przyznaje zdolność prawną, wyłączona jest możliwość stwierdzenia, że mogło dojść do naruszenia jego dóbr osobistych. Nawet jednak przyjmując, że w jakichś przypadkach należałoby dopuścić taką ewentualność, to nie jest tak w przypadku żądań sformułowanych w punkcie 1 i 2 wniosku. Należy bowiem wskazać, że powołany przepis, tj. art. 111 § 1 pkt 4 kodeksu wyborczego, stwarza możliwość domagania się publikacji odpowiedzi na stwierdzenia naruszające dobra osobiste. Wnioskodawca w punkcie 1 wniosku domaga się natomiast, aby uczestnik postępowania złożył oświadczenie, że podał nieprawdziwą informację. Nie jest to zatem żądanie „publikacji odpowiedzi”, które powinno polegać na domaganiu się opublikowania oświadczenia wnioskodawcy, w którym odnosi się on do treści kwestionowanego artykułu. Tymczasem z treści powołanego żądania wynika, że ma to być oświadczenie uczestnika postanowienia. Już z tego względu żądanie to podlegało oddaleniu jako nie znajdujące oparcia w art. 111 § 1 kodeksu wyborczego.

Tak samo należy odnieść się do powyższych żądań przyjmując, że podstawą do ich uwzględnienia miały być przepis art. 111 § 1 pkt 5 kodeksu wyborczego, przewidujący możliwość domagania się nakazania przeproszenia osoby, której dobra osobiste zostały naruszone. Także w tym przypadku musi dojść w pierwszej kolejności do ustalenia tego, że zostało naruszone dobro osobiste wnioskodawcy, tj. w niniejszej sprawie – Komitetu Wyborczego Wyborców. Jak już wskazano, w ocenie Sądu, nie może być mowy o istnieniu po stronie wnioskodawcy dobra osobistego, tym bardziej, że ten upatruje tego dobra prawdopodobnie w istnieniu prawa do opublikowania listy kandydatów na radnych Rady Gminy R. Komitetu Wyborczego Wyborców(...)wraz z listami wszystkich kandydatów na radnych m.in. w tej gminie. Uczestnik postępowania dopuszczając do opublikowania list kandydatów z pominięciem kandydatów wnioskodawcy niewątpliwie podał informację nieprawdziwą, jednak nie naruszyła ona dobra osobistego Komitetu Wyborczego Wyborców „(...)gdyż dobro tak określone nie istnieje, a wątpliwym jest w ogóle możliwość przysługiwania takich dóbr komitetom wyborczym wyborców.

Jednakże nawet w przypadku przyjęcia odmiennej oceny, to i tak żądania zawartych w punktach 1, 2 i 4 wniosku okazały się nieuzasadnione.

Jak już wskazano podstawową przesłanką uwzględnienia żądań sformułowanych w art. 111 § 1 kodeksu wyborczego – obok nieprawdziwości informacji – jest to, aby kwestionowane działanie miało stanowić agitację wyborczą, czyli publiczne nakłanianie lub zachęcanie, do głosowania w określony sposób lub do głosowania na kandydata określonego komitetu wyborczego.

Oceniając wskazany przez wnioskodawcę materiał dowodowy w postaci kopii dwóch stron czasopisma Gazeta (...) z listami kandydatów na radnych, w ocenie Sądu, brak jest podstaw do przyjęcia, że zawarte tam stwierdzenia miałyby być formą agitacji wyborczej. Przez „nakłanianie” i „zachęcanie” należy rozumieć działania zamierzone, ukierunkowane na osiągnięcie jakiegoś celu. W przypadku kampanii wyborczej jest to głosowanie w określony sposób lub głosowanie na kandydata określonego komitetu wyborczego. Ze sformułowań zawartych w kwestionowanym artykule nie można wnioskować, aby zamiarem uczestnika postępowania było dokonywanie agitacji wyborczej. Pominięcie w wykazie list kandydatów także kandydatów wystawionych przez wnioskodawcę z jednoczesnym wskazaniem, że jest to ostateczny wykaz tych list stanowi niewątpliwie podanie informacji nieprawdziwej. Sama ta okoliczność nie decyduje jednak jeszcze o agitowaniu w trakcie wyborów. Nie wynika z niej bowiem, że dany podmiot nakłania lub zachęca do głosowania w określony sposób lub na kandydata określonego komitetu wyborczego. Pominięcia takiego nie można automatycznie traktować jako „manipulacji” treścią artykułu. Określenie to – wskazane przez wnioskodawcę w uzasadnieniu wniosku – ma jednoznaczne pejoratywne konotacje wskazując na świadome, celowe działanie w celu ukierunkowania preferencji wyborczy potencjalnych czytelników czasopisma. Nie można o tym wnioskować tylko na podstawie samej treści kwestionowanego artykułu. Sformułowania zawarte przed listami kandydatów na radnych na stronie 6 gazety, poza dwoma nazwiskami, nie pozwalają na przyjęcie, że artykuł miał być ukierunkowany na agitację wyborczą odnośnie nawet tych dwóch kandydatów wymienionych z imienia i nazwiska. W obu przypadkach wskazano bowiem, że zdobycie mandatu przez te osoby jest bardzo prawdopodobne („niemal pewne”) tylko z tego względu, że są oni jedynymi kandydatami na radnych.

Odwoływanie się do obowiązków uczestnika postępowania jako redaktora naczelnego gazety nie zmienia oceny wniosku. Z okoliczności tej nie można wnioskować, że artykuł stanowi rodzaj agitacji wyborczej. Podobnie należy odnieść się do twierdzenia, że komentarz i tekst artykułu wyraźnie wskazuje na działanie z premedytacją w celu pominięcia kandydatów na radnych Rady Gminy R..

Odnosząc się do zarzutu dotyczącego wprowadzenia w błąd wyborców co do kandydowania z ramienia wnioskodawcy B. M. należy wskazać, iż w kwestionowanym artykule nie ma w ogóle mowy o kandydatach na burmistrzów, a wyłącznie na radnych do rad gmin, miast i powiatów. Artykuł ten nie mógł zatem w żaden sposób wprowadzać w błąd co do kandydowania powyższej osoby z ramienia wnioskodawcy.

Biorąc pod uwagę powyższe rozważania oddaleniu podlegało także żądanie zasądzenia od uczestnika postępowania na rzecz wskazanej przez wnioskodawcę organizacji pożytku publicznego kwoty 10.000 zł. Podstawą do uwzględnienia takiego żądania mogłoby być ustalenie, że uczestnik w ramach agitacji wyborczej podał nieprawdziwe informacje, co jednak – jak już wskazano – nie miało miejsca.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 520 § 2 k.p.c. zasądzając od wnioskodawcy na rzecz uczestnika postępowania kwotę 560,59 zł, a tym 360 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (§ 11 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu), a także zwrotu kosztów dojazdu do Sądu pełnomocnika uczestnika postępowania na trasie W. – Ś. – W. w kwocie 108,65 zł oraz zwrotu kosztów dojazdu do Sądu uczestnika postępowania na trasie N. – Ś. – N. w kwocie 91,94 zł (§ 2 pkt 1 lit b rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy).